

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05823/2020-ERU
Č. j. 05823-29/2020-ERU

V Ostravě dne 16. června 2021

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05823/2020-ERU zahájeném dne 28. dubna 2021 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **MBQ s.r.o.**,

se sídlem Pobřežní 249/46, 186 00 Praha 8 - Karlín, IČO: 242 47 677,

zastoupená Mgr. Ing. Vladimírem Mrázem, advokátem

se sídlem Konviktská 297/12, 110 00 Praha 1, ev. č. ČAK: 10067

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

t a k t o :

I.

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s účastníkem řízení, společností MBQ s.r.o., se sídlem Pobřežní 249/46, 186 00 Praha 8 - Karlín, IČO: 242 47 677, (dále jen „účastník řízení“) pod sp. zn. OSR-05823/2020-ERU, zahájené dne 28. dubna 2020

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e ,

neboť spáchání skutků, o nichž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě podkladů ve spise sp. zn. 05823/2020-ERU, který byl odboru sankčních řízení předán dne 19. února 2021 a v němž je pokračováno.
- [2] Správní spis sp. zn. 05823/2020-ERU byl veden na základě podnětu ohledně poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN40 (dále jen „plynárenské zařízení“), ke kterému došlo dne 17. března 2020 v katastrálním území Turnov, u budovy č. p. 415.

II. Průběh správního řízení

- [3] Dne 28. dubna 2021 vydal Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) příkaz č. j. 05823-23/2020-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 14 000 Kč.
- [4] Dne 6. května 2021 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.
- [5] Dne 25. května 2021 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 05823-25/2020-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne, ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci.
- [6] Dne 25. května 2021 byla Úřadu doručená žádost zástupce účastníka řízení o zaslání elektronické kopie části spisu. Dokumenty na datovém nosiči byly zástupci účastníka řízení zaslány přípisem ze dne 26. května 2021, č. j. 05823-27/2020-ERU, který byl zástupci účastníka řízení doručen dne 31. května 2021.
- [7] Dne 7. června 2021 bylo Úřadu doručeno vyjádření zástupce účastníka řízení.

III. Popis skutkového stavu

- [8] Dne 19. února 2020 uzavřel účastník řízení coby zhotovitel smlouvu o dílo, jejímž objednatelem bylo MĚSTO TURNOV, se sídlem Antonína Dvořáka 335, 511 01 Turnov, IČO: 002 76 227 a předmětem plnění byla realizace stavby [REDAKCE] (dále jen „stavba“). Staveniště bylo účastníku řízení předáno dne 19. února 2020.
- [9] Dne 14. února 2020 uzavřel účastník řízení coby objednatel se společností ASANO, spol. s r.o., se sídlem Nad Trati 344, Liberec XXV-Vesec, 463 12 Liberec, IČO: 250 17 381 (dále jen „společnost ASANO, spol. s r.o.“) coby zhotovitelem smlouvu o dílo [REDAKCE], jejímž předmětem plnění byla stavba. V čl. 2.1 této smlouvy je mj. uvedeno: „V rámci provádění předmětu této smlouvy dle tohoto článku dodá zhotovitel na svůj náklad na nebezpečí veškeré materiály, dodávky a provedené práce a výkony přímo související s řádným a včasným zhotovením a zprovozněním díla, jakož i provede veškeré potřebné, vedlejší, pomocné a dodatečné činnosti a práce, i když tyto nejsou obsaženy v podkladech, které předal objednatel zhotoviteli v souvislosti s plněním této smlouvy, ani nejsou výslovně uvedeny v přílohách této smlouvy. Jedná se však o materiály, dodávky práce a výkony, vedlejší pomocné a dodatečné činnosti a práce, které jsou nezbytně nutné provést, aby předmět smlouvy byl funkční, a to i v souvislosti s dodávkami, pracemi a výkony, které provedou ostatní subdodavatelé na základě smluv uzavřených s objednatelem na dané akci.“
- [10] Dne 20. února 2020 společnost ASANO, spol. s r.o. převzala od účastníka řízení staveniště, v č. 9 písm. g) zápisu o předání je uvedeno: „Zástupce předávajícího byl seznámen s písemně stanovenými podmínkami správců sítí na staveništi (elektro, voda, kanalizace, plyn, telekomunikace, atd.) a je povinen zajistit dodržování těchto podmínek.“ Jako zástupce předávajícího (t. j. účastníka řízení) je v zápise o předání staveniště uveden [REDAKCE]
- [11] Dne 2. ledna 2020 uzavřela společnost ASANO, spol. s r.o. coby objednatel smlouvu o dílo s fyzickou osobou podnikající [REDAKCE] (dále jen „fyzická osoba podnikající [REDAKCE]“) coby zhotovitelem, jejímž předmětem plnění bylo provádění stavebních a zemních prací pro společnost ASANO, spol. s r.o.

Na základě dodatku č. 5 k této smlouvě uzavřeném dne 15. února 2020 fyzická osoba podnikající [REDACTED] prováděla zemní práce na stavbě.

- [12] Dne 6. března 2020 převzala fyzická osoba podnikající [REDACTED] staveniště od společnosti ASANO, spol. s r.o., v čl. 5 zápisu o předání a převzetí pracoviště/staveniště je uvedeno: *Zhotovitel byl seznámen s vedením I. S. kromě vytyčení plynárenského zařízení, které firma MBQ s.r.o. neposkytla zadavateli společnosti ASANO spol. s r.o. Zbylé situace jsou k dispozici u zástupce vedení stavby MB QUALITY [REDACTED]*“
- [13] Dne 13. února 2020 vydal správce plynárenského zařízení nesouhlasné stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDACTED] spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, přičemž žadatel ([REDACTED] byl odkázán na možnost požádat o nové posouzení, souhlasné stanovisko ale nebylo vydáno.
- [14] Před vlastním zahájením prací nedošlo správcem plynárenského zařízení k přesnému vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu v místě jeho poškození.
- [15] Dne 17. března 2020 došlo k poškození plynárenského zařízení, když fyzická osoba podnikající [REDACTED] prováděla v katastrálním území Turnov, u budovy č. p. 415 zemní práce stavebním strojem.
- [16] Dle vyjádření společnosti ASANO, spol. s r.o. ze dne 1. července 2020 zaměstnanec účastníka řízení [REDACTED] koordinoval výkopové práce prováděné fyzickou osobou podnikající [REDACTED] [REDACTED] provedl údajné vytyčení trasy plynárenského zařízení, plynárenské zařízení se ale nacházelo asi 2 metry od vyznačeného úseku, a proto bylo poškozeno při výkopu.
- [17] V denním záznamu stavby předloženém společností ASANO, spol. s r.o. není přítomnost [REDACTED] [REDACTED] v den poškození plynárenského zařízení zmíněna.
- [18] Dle vyjádření fyzické osoby podnikající [REDACTED] ze dne 6. srpna 2020 byly jeho práce koordinovány a řízeny společností ASANO, spol. s r.o.
- [19] Dle vyjádření zástupce účastníka řízení ze dne 7. června 2020 [REDACTED] byl zástupcem a nikoliv zaměstnancem účastníka řízení a společnost ASANO, spol. s r.o. o ničem (tedy zejména ne o trase plynárenského zařízení) neujišťoval. Účastník řízení poukazoval na skutečnost, že společnost ASANO, spol. s r.o. měla stavbu provést včetně souvisejících prací, tedy i měla zajistit vytyčení polohy plynárenského zařízení. Účastník řízení rovněž poukazoval na skutečnost, že společnost ASANO, spol. s r.o. staveniště převzala bez jakýchkoliv výhrad.
- [20] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 364 m³ plynu do ovzduší za dobu 37 minut, ale nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP ERSM: [REDACTED] a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 27. března 2020, [REDACTED]
- [21] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny společností ASANO, spol. s r.o.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [22] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [23] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachatelé lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [24] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [25] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [26] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou a to nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb. s účinností od 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován rovněž jednou, a to zákonem č. 609/2020 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2021.
- [27] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [28] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu ohrožení energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [29] V příkaze byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 17. března 2020 nepravdivě ujistil společnost ASANO, spol. s r.o., a fyzickou osobu podnikající [REDAKCE] o poloze plynárenského zařízení v zájmovém prostoru stavby, což téhož dne vedlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Turnov, u budovy č. p. 415 k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 40.
- [30] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku ohrožení plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení ohrozil.

- [31] V příkaze správní orgán odpovědnost účastníka řízení za ohrožení plynárenského zařízení odvozoval z údajného jednání [REDACTED] v den, kdy došlo k poškození plynárenského zařízení. Přítomnost [REDACTED] na staveništi v den poškození plynárenského zařízení ani jeho právní vztah k účastníkovi řízení však nebyly na základě spisové dokumentace prokázány způsobem, který by zaručoval zjištění stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochyby ve smyslu ust. § 3 správního řádu.
- [32] Správní orgán rovněž nemá za prokázané, kdo měl zajistit vytyčení polohy plynárenského zařízení. Čl. 2.1 smlouvy o dílo [REDACTED] implikuje, že jej měla zajistit společnost ASANO, spol. s r.o., výslovně to však nezmiňuje. Naopak dle předávacího protokolu ze dne 20. února 2020 měl vytyčení polohy plynárenského zařízení zajistit účastník řízení. Přítomnost zástupce účastníka řízení na staveništi v den poškození plynárenského zařízení pak vyplývá pouze z tvrzení společnosti ASANO, spol. s r.o.
- [33] Podle ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán usnesením řízení zastaví, jestliže spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno. Jedná se o provedení zásady in dubio pro reo v rovinně přestupkového řízení. Tam, kde existují jakékoli pochybnosti o vině obviněného z přestupku, musejí být vyloženy v jeho prospěch.
- [34] Zákon o odpovědnosti za přestupky nestanoví žádnou lhůtu, vyjma lhůty promlčecí, ve které musí být obviněnému z přestupku spáchání přestupku prokázáno. Správní orgán tak musí na základě konkrétních okolností případu posoudit, zda je reálná šance, že k prokázání viny v přiměřené době dojde či nikoli.
- [35] S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že další pokračování řízení není myslitelné bez doplnění podkladů, případně jiného zaměření hodnocení skutkového stavu, a na tomto základě případného nového právního hodnocení věci. Podle názoru správního orgánu by pak případná změna vytýkaných skutkových tvrzení nemohla být realizována v tomto řízení s ohledem na jeho vymezený předmět v příkaze.
- [36] Přestože je správní orgán povinen v rámci řízení o přestupku ctít zásadu vyhledávací a jejím prostřednictvím i tzv. zásadu materiální pravdy, nelze bez dalšího odhlédnout od další zásady, a to zásady hospodárnosti. V daném případě proti sobě stojí vyjádření účastníka řízení a společnosti ASANO, spol. s r.o., kdy není pravděpodobné, že by se obě společnosti shodly na tom, kdo měl zajistit vytyčení polohy plynárenského zařízení. Vzhledem ke skutečnosti, že fyzická osoba podnikající [REDACTED] výslovně neuvedla, že jí pokyny ohledně polohy plynárenského zařízení či zemních prací na stavbě zadával účastník řízení, správní orgán v souladu se zásadou in dubio pro reo nemůže mít spáchání přestupku účastníkem řízení za prokázané.
- [37] Z důvodů výše uvedených se správní orgán rozhodl skutkový stav v rámci správního řízení dále nedošetřovat a ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavit tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení

Proti výroku tohoto usnesení lze podat rozklad Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však do uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Rozklad proti tomuto usnesení nemá podle ust. § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava

Obdrží: společnost MBQ s.r.o., se sídlem Pobřežní 249/46, 186 00 Praha 8 - Karlín, IČO: 242 47 677;
prostřednictvím advokáta Mgr. Ing. Vladimíra Mráze, se sídlem Konviktská 297/12, 110 00
Praha 1, ev. č. ČAK: 10067, IČO: 662 57 549